

رئیس اتاق کرمان چالش‌های تجدید عظمت فرش کرمان را برشمرد؛

تلاش برای پس‌گیری بازار جهانی فرش

دارند آن را زنده و پویا تحویل بگیرند. طیب‌زاده، ادامه داد: روزی فرش کرمان با بیشترین اشتغال، صادرات و نقش در اقتصاد مهمترین صنعت استان بود و ۹۰ درصد فرش‌های صادراتی ایران به آمریکا از این استان صادر می‌شد؛ طرح‌های اصیل کرمانی (شاه عباسی، اسلیمی، بنه جقه و نقوش تصویری) اعتباری جهانی داشت و امروز در موزه‌های ویکتوریا، آلبرت لندن و متروپولیتن نیویورک نگهداری می‌شوند. وی با اشاره به اینکه فرش کرمان در اروپا، آسیا و روسیه نماد هنر ایرانی و مهمان خانه‌های مجلل آنها بوده، تاریخ فرش کرمان را سرمایه‌خواند و خاطر نشان کرد: در آستانه جنگ جهانی اول، ۹۷ درصد ارزش صادرات کرمان تنها به فرش اختصاص داشت و در گذشته فرش ایران ۲ میلیارد دلار صادرات داشته که بخش عمده‌ی آن متعلق به کرمان بود، اما سال گذشته مجموع صادرات فرش ایران، ۲۸ میلیون دلار بود که تفاوت قابل توجهی است و نشان می‌دهد صنعت فرش در کل کشور رو به افول است. رئیس اتاق کرمان اضافه کرد: امروز جایگاه فرش نه به دلیل کمبود هنر و استعداد بلکه به دلیل نبود هماهنگی و عدم وجود راهبردی مشترک کم‌رنگ شده است. طیب‌زاده، بیان کرد: پایه‌گذاران اتاق کرمان از فعالان صنعت فرش بودند به

به صرفه نیست، بنابراین نسل بافنده‌ها رو به اضمحلال بوده و جوانان نیز رغبتی برای ورود به این عرصه ندارند، بنابراین در تدوین نقشه راه باید موضوع اقتصاد فرش مد نظر باشد. رئیس اتاق کرمان برندسازی و حفاظت از اصالت فرش را نیز ضروری دانست و بیان کرد: برای جلوگیری از کپی‌برداری در کشورهای دیگر باید برند «قالی کرمان» را به عنوان نشان جغرافیایی ثبت کنیم، همچنین ایجاد آرشید دیجیتال نقشه‌ها ضروری است تا میراث ما حفظ و زمینه‌ی خلاقیت نسل جدید فراهم شود.

وی با تأکید بر اهمیت باز پس‌گیری بازارهای جهانی، خاطرنشان کرد: بازارهای اروپا و آمریکا زمانی خانه طبیعی فرش کرمان بودند و برای بازگشت به این بازارها باید در نمایشگاه‌های معتبر جهانی حضور فعال داشته باشیم، نمایشگاه‌های دائمی در بازارهای هدف ایجاد کنیم و با همکاری وزارت امور خارجه، موانع بانکی و حمل و نقل را کاهش دهیم.

رئیس اتاق کرمان با بیان اینکه حلقه آموزش کافی نیست، ادامه داد: برای جذب جوانان به این حرفه باید آینده‌ای روشن پیش روی آنها قرار دهیم؛ اتاق بازرگانی نیز پیگیر آموزش طراحی، بازاریابی دیجیتال، بیمه بافندگان و ایجاد ارتباط میان طراحان مدرن و بافندگان سنتی خواهد بود تا محصولاتی تولید شود که هم اصالت کرمان را حفظ کنند و هم با سلیقه بازار امروز هماهنگ باشند. وی با بیان اینکه اتاق کرمان با تمام توان برای تجدید عظمت مجدد فرش کرمان ایستاده است، گفت: موفقیت این حرکت تنها با همکاری دولت، بخش خصوصی، هنرمندان و جامعه محلی ممکن خواهد بود؛ امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند هم‌صدایی، هم‌فرازی و اراده مشترک هستیم و باید با یک برنامه‌ی روشن و عزم جدی، عظمت فرش کرمان را نه تنها برگردانیم بلکه آن را به جایگاهی شایسته‌ی نام ایران برسانیم.

گروه اقتصاد: فرش دستباف کرمان در شمار مهمترین ظرفیت‌های فرهنگی و اقتصادی استان کرمان است که سال‌هاست از دست رفته، و بعضاً هم گفتمی می‌شود که دیگر آمیدی به احیاء آن وجود ندارد؛ با این وصف، همچنان برای احیاء آن تلاش‌هایی صورت می‌گیرد. موضوع «بررسی چالش‌های تجدید عظمت فرش کرمان» که روز شنبه در دستور کار شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قرار گرفت از جبهاتی باید در شمار همین کوشش‌ها برشمرد، با این امید که اتفاق خوبی در راه باشد، و این رویا به واقعیت بپیوندد.

رئیس اتاق کرمان در نشست اخیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی گفت: احیاء شرکت فرش کرمان و تبدیل آن به دهکده تخصصی فرش و همچنین حمایت از بافت تاریخی بازار کرمان می‌تواند فرش کرمان را به یک جاذبه گردشگری و فرهنگی تبدیل کند و در عدم بازسازی و واگذاری شرکت فرش به بخش خصوصی ترک فعل صورت گرفته است.

به نقل از روابط عمومی اتاق کرمان، افزود: شرکت فرش کرمان مرکز بی‌نظیری است که تاکنون اقدام جدی برای آن انجام نشده و با وجود بازدید هشت وزیر و مسئولان متعدد از این مکان تاکنون تصمیم جدی برای احیاء آن گرفته نشده است، بنابراین درخواست داریم به بازسازی این مکان و ایجاد شهرک فرش کرمان کمک کنیم. وی ادامه داد: توجه به موضوع فرش موضوعی فراتر از یک صنعت بوده و سخن از فرش دستباف کرمان در واقع صحبت از هویت، حافظه جمعی، تاریخ، میراث گرانبها و واقعیت‌هایی است که در اسناد تاریخی و موزه‌های جهان ثبت شده است و امروز باید به آن توجه کنیم.

رئیس اتاق کرمان افزود: احیاء فرش دستباف احیاء یک میراث مشترک است؛ میراثی که نسل‌های پیش از ما با داستان خود ساخته‌اند و نسل‌های پس از ما حق

گروه اقتصاد: محصول خرما، با توجه به کیفیت مرغوب و مشتری فراوان آن در داخل و خارج از کشور، جایگاه ویژه‌ای در میان محصولات پرشمار کشاورزی استان کرمان دارد، اما در ماه‌های اخیر به دلیل کاهش صادرات این محصول آرزو، چالش بزرگی برای کشاورزان و صادرکنندگان خرما بوجود آمده است و مهم‌ترین مشتریان این محصول مرغوب ایران، چشم‌انتظار خرمای ایرانی در غرفه‌های خود هستند.

به نقل از ایرنا، بیشترین سطح زیر کشت خرما در استان کرمان با حدود ۸۰ هزار هکتار، مربوط به خرمای مضافتی و کلوته است که با صادرات به کشورهای حاشیه خلیج فارس، شرق و جنوب شرقی آسیا و اروپا آرزوی مناسبی سالانه برای کشور دارد. خرمایی که باید روی میز تاجران اروپایی باشد، الامن بواسطه جنگ تحمیلی، در سردخانه‌های ایران نگهداری می‌شود. طی ماه‌های اخیر به دلیل شرایط بوجود آمده ناشی از جنگ رمضان و تحریم‌ها و محاصره دریایی غیرقانونی دولت متجاوز آمریکا، صادرات خرما با کاهش بسیار شدیدی روبرو شده است، ضمن اینکه ممنوعیت صادرات محصولات کشاورزی نیز مزید بر علت شده و اکنون ظرفیت سردخانه‌ها در مناطق خرما خیز، تقریباً تکمیل شده است.

اختلال در صادرات محصول خرما علاوه بر کاهش آرزو، کاهش قیمت را در پی داشته است، البته باید در نظر داشت که با نزدیک شدن فصل برداشت خرمای جدید در تابستان، مشکلات کشاورزان به اوج برسد و این در حالی است که بازار داخل نیز متاثر از شرایط کشور نیز با کاهش تقاضا و خرید

محموله‌های خرما به سردخانه‌ها بر می‌گردد؛

خرما در بُن بست صادرات!

مردم همراه بوده است اما بازار خارج هم دچار یک بحران عجیب شده که تاکنون تجربه نشده است.

بسته شدن مسیرهای صادرات دریایی محمد امینیان از صادرکنندگان خرمای استان کرمان با اشاره به کاهش قیمت خرما به دلیل متوقف شدن صادرات بیان کرد: هزینه‌های کشاورزی خیلی بالا رفته و برای بسته‌بندی نیز هزینه‌های جانبی مثل قیمت کارتون افزایش زیادی داشته که همین مشکلات باعث متضرر شدن کشاورز و صادرکننده می‌شود.

وی ادامه داد: در حال حاضر مهمترین مسیر صادرات خرما از بنادر جنوبی بسته شده است و صادرات از مسیرهای صادرات به اتحادیه اروپا هم به صورت محدود انجام می‌شود، زیرا بازار این کشورها تقاضای زیادی ندارد.

این صادرکننده خرمای کرمان خاطر نشان کرد: البته اخیراً بندر کراچی پاکستان نیز برای صادرات معرفی شده، اما هنوز صادرات از این مسیر آزمایش نشده است تا به صرفه بودن آن مشخص شود.

وی ادامه داد: شرایط هم برای کشاورزان و هم برای کسانی که در بخش خرما فعالیت دارند بسیار سخت شده است و ادامه آن ضررهای فراوانی به این صنعت مهم وارد می‌کند و از دولت هم به دلیل شرایط ویژه کنونی حمایت چندانی انتظار نمی‌رود و امیدواریم که با اتمام وضعیت فعلی،

تا ۱۲ برابر برای هر کانتینر افزایش یافته که مقرون به صرفه نیست.

سود نامعقول فروشگاه‌ها از خرما

وی با اشاره به افت قیمت خرما در ماه‌های اخیر تصریح کرد: در حوزه بازار داخلی نیز مصرف کاهش پیدا کرده است، ضمن اینکه در فروشگاه‌های زنجیره‌ای هم که نقش مهمی در عرضه و فروش خرما در کشور هم دارند، قیمت‌ها نسبتاً بالا است، به طور مثال قیمت خرما هم اکنون در بم ۲۲۰ هزار تومان برای هر کیلو، اما در فروشگاه زنجیره‌ای ۶۰۰ هزار تومان است و این منطقی نیست که ۴۰ تا ۵۰ درصد سود به جیب این فروشگاه‌ها برود.

اکبری ادامه داد: حتماً برای عرضه و توزیع خرما در داخل باید برنامه‌ریزی شود تا سود کشاورزان به جیب دلالان و عرضه‌کنندگان نرود و قیمت‌ها برای مصرف‌کننده داخلی نیز متعادل باشد.

وی با اشاره به عرضه محصولات جانبی و فراوری شده خرما خاطر نشان کرد: ذائقه مردم بیشتر تازه‌خوری خرما است، محصولات فراوری شده مثل خمیر، شهد و یا شکلات خرما طرفدار چندانی ندارد و اغلب به خارج از کشور صادر می‌شوند که در شرایط فعلی صادرات این محصولات نیز با مشکل روبرو شده است.

دبیر انجمن خرمای استان کرمان اظهار کرد: حمایت دولتی از خرما می‌تواند در قالب خرید تضمینی و تعاون روستایی اتفاق بیفتد، البته در شرایط فعلی دولت نیز مشکلاتی دارد، اما ادامه وضع موجود کشاورزان و بهره‌برداران و کسانی که در این بخش فعالی دارند را با چالش‌های بزرگی مواجه می‌کند.

خبر

چهارسال پژوهش استاد علیرضا هاشمی نژاد به ثمر نشست؛

«گلستان در گلستان» جلوه‌گاه هنر «خوشنویسی ایرانی»

گروه فرهنگ و هنر: سرانجام کتاب نفیس و ارزشمند «گلستان در گلستان»، که حاصل چهارسال پژوهش پیوسته استاد علیرضا هاشمی نژاد است به زیور طبع آراسته و در روزهای اخیر، در دسترس مخاطب‌های مشتاق این اثر هنری و پژوهشی قرار گرفت.

وجه دیگر و قابل توجه این کتاب کیفیت عرضه‌ی این اثر است. «گلستان در گلستان» که جلوه‌ای درخشان از پژوهش در میراث مکتوب و هنر خوشنویسی ایران است، حاصل همکاری مدیریت «کاخ گلستان» با دانشگاه شهید باهنر کرمان و مؤسسه کتاب‌آرایی ایرانی است؛ اثری ارزشمند که با بهره‌گیری از تصاویر آثار خطی کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان، جلوه‌ای کم‌نظیر از شکوه خوشنویسی و کتاب‌آرایی ایرانی را پیش روی علاقه‌مندان هنر و میراث فرهنگی قرار می‌دهد.

این اثر ارزشمند، منتخبی از تصاویر خطی را در بر دارد؛ مجموعه‌ای کم‌نظیر شامل ۴۵۱ تصویر از حدود ۲۰۰ نسخه و مرقع برجسته که آثار ۱۳۰ خوشنویس و کاتب نامدار ایرانی را در خود جای داده است. ویژگی‌هایی چون قدمت تاریخی، عبار بالای خوشنویسی، جایگاه تاریخی و آثار تزیینی فاخر گرد هم آمده‌اند تا شکوه هنر ایرانی را در عرصه کتاب‌آرایی به نمایش بگذارند.

در کنار این گنجینه بصری، کتاب شامل ۱۲ پاره پژوهشی تحلیلی به قلم استاد هاشمی نژاد است که تحولات خوشنویسی ایرانی را به صورت دوزبانه فارسی و انگلیسی بررسی می‌کند؛ پژوهشی که بخشی مهم از فرایند شناخت و معرفی میراث هنری ایران را تکمیل می‌سازد.

هاشمی نژاد مولف و پژوهشگر گرانقدر «گلستان در گلستان» در دیباچه‌ی این اثر در معرفی آثار خوشنویسی کاخ گلستان می‌نویسد: «کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان مجموعه‌ای کم‌نظیر از آثار خوشنویسی ایرانی در قالب‌های نسخه خطی، مرقع، قطعه و اسناد است. این مجموعه به اندازه‌ای غنی است که بی‌تردید بدون شناخت آثار موجود در آن، بررسی تحولات خوشنویسی ایرانی ناممکن خواهد بود. بر همین اساس پژوهش پیش رو با هدف بررسی شناخت و معرفی منابع مهم خطی کتابخانه سلطنتی کاخ گلستان، که در تحلیل تاریخ تحولات خوشنویسی ایرانی بکار می‌آیند، انجام گرفته است.»

او با اشاره به این‌که هدف این پژوهش، معرفی خوشنویسی ایرانی است، تصریح می‌کند: «تفکیک تاریخ تحولات خوشنویسی در ایران، از تحولات خوشنویسی در جهان اسلام، احتمالاً امری ناممکن باشد، اما در این اثر هدف این است که بنوعی خوشنویسی ایرانی را بنسب‌نامیم، یا به تعبیر دیگر نقش فرهنگ ایران در تحولات خوشنویسی در جهان اسلان را رصد کنیم.»

این استاد دانشگاه که پیشتر نیز تالیفات گرانسنگی در معرفی، نقد و تحلیل آثار خوشنویسی ایران عرضه کرده است، در باره‌ی پاره‌های پژوهشی این اثر به اجمال شرح می‌دهد: «پاره‌های پژوهشی کتاب حاضر روایت آمیخته به تحلیل همین سیر تحول است. این پاره‌های پژوهشی حاصل دریافت و لامحاله دیدگاه تحلیلی پژوهشگر درباره‌ی تحولات اقلام گوناگون در حوزه جغرافیا و فرهنگ ایرانی است؛ که با هدف آشکار نمودن چگونگی تحول و تحلیل سبک‌شناسی اقلام محدودیت صفحه با توجه به حجم کتاب امکان توسعه مباحث را نمی‌داد، بر همین سیاق گاهی در تبیین تحولی به اشاره‌ای تعیین کننده بسنده می‌شود. یادآور می‌شوم پاره‌های پژوهشی از منظری دیگر چکیده‌ای اصلاح شده و بروز از دیدگاه‌های صاحب این قلم درباره خوشنویسی ایرانی است.»

حسن محمدی مدیر انتشارات کتاب‌آرایی ایرانی که در زمینه‌ی نشر کتاب‌های هنری کارنامه‌ی درخشانی دارد، نیز در مقدمه کتاب می‌نویسد: «کتاب گلستان در گلستان حاصل نگاه پژوهشی استاد علیرضا هاشمی نژاد است، پژوهشگری که با تکیه بر سال‌ها فعالیت در حوزه نسخه‌شناسی و تمرکز بر هنر خوشنویسی، توانسته است با دقت، وسواس علمی و نثری روشن، دوازده نوشتار پژوهشی کوتاه اما ژرف را درباره‌ی تاریخ خوشنویسی در این کتاب سامان دهد. رویکرد مستند و تحلیلی محور ایشان، این مجموعه را به منبعی قابل استفاده برای علاقه‌مندان و محققان بدل کرده است.»

شایان یادآوری است؛ این کتاب ۳۶۰ صفحه‌ای در قطع رحلی بزرگ منتشر شده و علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه این کتاب به مرکز چاپ و نشر دانشگاه شهید باهنر کرمان یا به سایت موسسه کتاب‌آرایی مراجعه نمایند.